

CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

Publicație a Parohiei Sfântul Vasile cel Mare- Calea Victoriei

"Pusu-te-a pe tine, Sfinte Vasile, Dumnezeu-Cuvântul, tărie bună Bisericii Sale, cel ce cu tunetul cuvintelor tale amuțești gurile ereticilor; iar noi credincioșii, bucurându-ne, cântăm lui Dumnezeu: Aliluia!"

Septembrie 2008- Număr pilot

Istorie bisericească

1 Septembrie- Începutul anului bisericesc

Spre deosebire de anul civil, care începe la 1 ianuarie, anul bisericesc începe la 1 septembrie.

Sfânta Biserică serbează această zi pentru două pricini: Întâi pentru că, încă de la romani, septembrie era socotită ca începutul anului, deoarece era luna străngerii recoltelor de peste an și a pregătirii recoltei pentru anul următor- ziua de 1 septembrie ei o numeau Indiction (de la latinescul indictio), care era un fel de a număra anii, și anume era un period de 15 ani, pentru adunarea dărilor către stat.

Cea de-a doua pricină a Bisericii este că ea cinstește această zi ca ziua în care Domnul a pus început propovăduirii Sale în lume. Potrivit tradiției mostenite din Legea Veche, în această zi s-a început creația lumii și tot în această zi Si-ar fi început Mântuitorul activitatea Sa publică.

Și pentru că în această zi a intrat Domnul nostru Iisus Hristos în Sinagoga iudeilor, și dându-l-se cartea lui Isaia proorocul, a aflat locul în care Mântuitorul și lucrarea Lui în lume sunt zugrăvite de Prooroc prin aceste cuvinte: "Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor. M-a trimis să vindec pe cei zdrobiți cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea; să slobozesc pe cei apăsați și să vestesc anul cel plăcut al Domnului" (Luca 4, 16-22 după Isaia 61, 1-2). Apoi dând

cartea slugii și sezând a zis: "Că astăzi s-a plinit Scriptura

aceasta în urechile voastre". Încât s-au și mirat popoarele de cuvintele darului ce ieșeau din gura Lui.

Prăznuim deci, astăzi, anul Domnului cel bine primit, dând mulțumire pentru toate bunătățile pe care le-am luat din mâinile Domnului, măcar că, pentru ele, și noi singuri suntem datori să ne sârguim, ca să fim bine primiți înaintea lui

Si evreii incep anul bisericesc in luna septembrie (Tisri, în ebraică). În prima zi din luna septembrie, evreii aveau zi de odihnă și aduceau Domnului ardere de tot. Mai existau și alte motive pentru care evreii serbau în mod deosebit luna septembrie. În această lună, apele potopului au scăzut și corabia lui Noe s-a oprit pe Muntele Ararat; Moise a coborât de pe Sinai cu tablele Legii; s-a început construirea cortului Domnului. De asemenea, tradiția spune că poporul evreu a intrat în Țara Făgăduinței în această lună de Septembrie. Ca lună de început a Anului Bisericesc, septembrie este marcată de două mari sărbători creștine: Nașterea Maicii Domnului, maică a Cuvântului celui Întrupat, prin care a venit în lume mântuirea noastră, și Înălțarea Sfintei Cruci (14 septembrie), ce amintește de descoperirea minunată a Crucii pe care a fost răstignit Mântuitorul, de către Împărăteasa Elena, mama marelui Constantin, la începutul veacului al-IV-lea, însemnând biruința și triumful creștinismului asupra păgânilor.

8 Septembrie-Năsterea

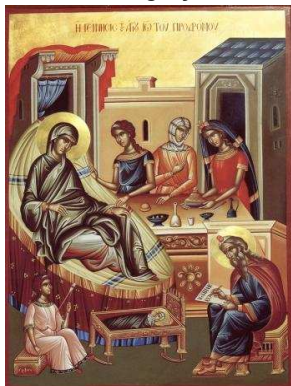
Maicii Domnului

Năsterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioara, bucurie a vestit

la toata lumea; ca din tine a răsarit Soarele dreptatii, Hristos

Domnezeul nostru si dezlegand blestemul, a dat binecuvantare si

stricand moartea ne-a daruit noua viata vesnica!

14 septembrie **Înălțarea Sfintei Cruci (†)**

“Cuvîntul crucii pentru cei ce pier este nebulie, iar pentru noi, cei ce ne mîntuim, este puterea lui Dumnezeu” (I Corint. 1, 18)

Constantin cel Mare, întâiul împarat al creștinilor, avea razboi, precum zic unii din istorici, la Roma împotriva lui Maxentiu, pâna a nu lua împărăția. Iar alții zic că la apa Dunării împotriva sciților.

Văzând că mulțimea potrivnicilor era mai multă decât oastea lui, era cuprins de deznădejde și frică. Atunci i s-a arătat în amiaza zilei semnul Crucii cu stele pe cer, și litere romane împrejurul Crucii, care și acelea erau închipuite cu stele și ziceau: "Întru aceasta vei birui". Făcând numaidacă o cruce de aur, după chipul celei ce i se arătase, și poruncind să fie purtată înaintea ostașilor săi, au dat război cu vrăjmașii, dintre care cei mai mulți au pierit, iar alții au fugit.

Pentru aceasta, gândind întru sine la puterea Celui ce a fost răstignit pe Cruce, și crezând că Acesta este Adevăratul Dumnezeu și întărindu-se cu Botezul împreună cu maica sa, a trimis-o la Ierusalim ca să găsească Crucea lui Hristos. Și a aflat-o ascunsă, împreună cu celelalte două cruci, pe care fuseseră rastigniți tâlharii; și nu numai crucile, ci și piroanele le-au aflat. Neștiind împărăteasa care ar fi Crucea Domnului, s-a arătat aceasta prin minune. O femeie văduvă moartă,

de care s-a atins Sfânta Cruce a înviat; iar celelalte două cruci ale tâlharilor nu au arătat nici un semn de minune. Atunci împărăteasa s-a închinat și a sărutat Sfânta Cruce, împreună cu toată suita. Și neputând încăpea tot poporul să se închine s-au rugat ca măcar să o vadă. Atunci s-a suit Fericitul Macarie, patriarhul Ierusalimului, și a înălțat deasupra amvonului Cinstita Cruce, și văzând-o poporul, a început a striga: "Doamne miluiește!" Și de atunci a început a se ține sărbătoarea Înălțării Cinstitei Cruci.

Cruce de binecuvântare, ferecată în argint filigranat (1743, Sfânta Mănăstire Putna)

Tâlcuirea mișcărilor mâinii, pentru însemnarea fetei cu semnul sfintei cruci

Însemnarea dreptcredincioșilor cu semnul sfintei cruci are două înțelesuri:

a) Dogmatic-istoric, care ne învață întreaga istorie a mântuirii neamului omenesc, așa cum, de altfel, această istorie este rezumată în Crez sau Simbolul Credinței: Fiul lui Dumnezeu S-a coborât de sus,

din ceruri (*a superior*), pe pământ, la cele de jos (*ad inferius*) «pentru a noastră mântuire», S-a înălțat, iarăși la ceruri și stă de-a dreapta Tatălui, Sfântul Duh stând de-a stînga Tatălui, cele trei persoane fiind Sfânta Treime. Cele trei degete, împreunate, de la mâna dreaptă, închipuie chiar Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

b) Înțelesul dogmatic-moral este că cele două degete mici, lipite de podul palmei, înfățișează, pe de o parte, pe Adam și pe Eva, care cu smerenie și cu pocăință, se apleacă Sfintei și nedespărțitei Treimi, iar pe de altă parte, înseamnă și cele două firi, cu care Fiul lui Dumnezeu a coborât pe pământ: firea dumnezeiască și firea omenească. Tâlcuind mișcările mâinii, pentru desenarea semnelor sfintei cruci, pe fața noastră, Sfinții Părinți spun că fruntea închipuie cerul, pieptul închipuie pământul, iar umerii închipuie locul și semnul puterii. *Sfântul Ambrozie* (339-397), episcop al Milanului, vorbind despre semnul sfintei cruci, spune: «Ne însemnăm *fruntea* - socotită sediul cugetării (gândirii) - pentru că totdeauna trebuie să mărturisim pe Iisus Hristos (să ne gândim la El); *inima* - sediul iubirii - pentru că totdeauna trebuie să-L iubim); *brațele* (umerii) pentru că totdeauna trebuie să lucrăm pentru El». Pe scurt spus, crucea creștină, este semnul de aducere aminte și de mărturisire ale celor mai însemnate momente din istoria mântuirii noastre: căderea în păcat a lui Adam, coborârea pe pământ a Domnului Hristos, jertfa Sa pe Cruce, și înălțarea Sa la ceruri.

ARTĂ ROMÂNEASCĂ- TROIȚELE

Străinii care ajung în România, ortodocși sau nu, sunt impresionați de mulțimea Troițelor care se află la răscruci, lângă fântâni, biserici, cimitire, prin sate (mai ales) și orașe. Nici o țară ortodoxă nu are atâtea răstigniri ca cele aflate în țara noastră. Această formă de cinstire deosebită a Sfintei Cruci reflectă o anumită trăsătură a subconștientului colectiv al neamului nostru. Vitregia istoriei noastre ca neam a lăsat în ființa noastră o urmă adâncă. Suferința, durerea, nedreptatea etc. care însoțesc istoria noastră n-au distrus acest neam creștinesc.

Țăranul român este cioplitor în lemn și pictor, este poet (așa cum o arată crucile de lemn din Cimitirul Vesel de la Săpânța) și povestitor. Troița din capul satului are menirea să protejeze comunitatea sătească, troița de la răscruce îi apără și călăuzește pe călători, troița de lângă fântână amintește de darul cel mai de preț al lui Dumnezeu- viața, troița de lângă biserică cheamă la rugăciune, troița de la cimitir amintește de Învierea cea de după moarte. Românii seamănă cruci la tot pasul- ei fac acest lucru pentru că strămoșii lor făceau astfel, pentru că Crucea este cea care îi apără de rău, care îi ajută să fie mai puternici. Fără să conștientizeze, poporul nostru trăiește teologia Crucii care este vestitoarea Învierii, căci Învierea este nădejdea noastră și sărbătoarea cea mai cinstită de noi. (Foto stânga- Troiță din Oltenia, Foto dreapta- Troiță din Grecia, sub formă de bisericuță)

Biserica de acasă- Să ne străduim toată viața să fim prezenți în Hristos

„După ce am ieșit de la Sfânta Liturghie, să nu uităm de Hristos, ci să prelungim trăirea din biserică și în viața cotidiană. Mulți dintre noi nu îmbisericesc, în sens duhovnicesc, familia, societatea, odată ieșiți din biserică de zid. Devin strict cetățeni, străini de Dumnezeu. Este mare păcat. Înseamnă că participarea lor la viața Bisericii se rezumă la un ritual. (...)”

De pildă, de o vreme încoace sunt atacate icoana, educația religioasă în școli, într-un cuvânt, Biserica. Și un per a se opun mulți creștini. Așteaptă să ia atitudine instituția Bisericii. (...)

Lenea sufletească și de gândire ne paralizează, ne face iresponsabili. Nu avem voie să fim spectatori la ce ni se întâmplă „ (Dan Puric, *Cine suntem*, Editura Platytera, 2008)

Viața Parohiei

Biserica noastră va avea în curând un nou lumânărar, care va fi o construcție de zid, în specificul arhitectural al bisericii. Proiectul a fost aprobat în permanența Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, prezidată de Preafericitul Părinte Daniel în Palatul Patriarhal. Lucrările vor fi demarate în urma efectuării devizului precum și a aprobării de construcție de la Primăria Sector 1. Având în vedere necesitatea ridicării acestui lumânărar care să corespundă cu nevoile siguranță, curățenie și înfrumusețare a Sfântului Lăcaș, Vă rugăm să ne ajutați la desăvârșirea acestui proiect. **Pentru ridicarea lumânărarului și ajutorul bisericii noastre puteți pune bănuțul dumneavoastră în contul: RO47RNCB0072049696610002 - deschis la B.C.R, filiala Sector 1, București.**

Vă recomandăm....

În perioada 04 septembrie- 10 octombrie, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” găzduiește expoziția „Icoana Maicii Domnului”. Scopul acestei manifestări este de a face cunoscută iconografia Maicii Domnului din spațiul românesc tradițional, îndeosebi din bisericile și mănăstirile din zona Olteniei: icoane împărătești, triptice, icoane praznicale, icoane pe sticlă sau ferecate în argint. Vă invităm să îi călcați pragul, atât pentru încântarea ochiului, dar mai ales pentru liniștea și rugăciunea sufletului.

Documentar- Antim Ivireanul, mitropolit al Țării Românești (1708-1716)

Antim Ivireanul, pe numele de botez Andrei, s-a născut în jurul anului 1650, în Iviria (Georgia sau Gruzia). Luat de tânăr în robie de turci și dus la Constantinopol, va fi ulterior eliberat, trăind în preajma Patriarhiei ecumenice, unde a învățat sculptura în lemn, caligrafia, pictura, broderia, precum și limbile greacă, arabă și turcă; probabil, tot acum a fost călugărit sub numele Antim și hirotonit ieromonah.

A venit în Țara Românească probabil prin anii 1689-1690, adus de Constantin Brâncoveanu, care avea nevoie de un om înzestrat cu însușiri atât de alese pentru realizarea planurilor sale culturale. Venit la noi, a învățat temeinic limba română și limba slavonă, care se mai folosea încă în slujba bisericească. Între 1690 și 1705, perioada cât activează ca tipograf la București și apoi la Snagov, tipărește numeroase cărți de cult sau de învățătură creștină, panegirice sau chiar cărți de influență populară (Floarea Darurilor); el a înțeles la acea vreme importanța constituirii unei literaturi naționale, care să se rupă de literatura slavonă, de sducare a poporului în spiritul creștin prin limba maternă și implicit, necesitatea ca și cultul să fie oficiat în limba poporului.

În 1705 devine episcop al Râmnicului, unde continuă activitatea de traducere și de tipărire a cărților de cult în limba română. Administrând și cârmuind cu vrednicie episcopia Râmnicului, nu este de mirare că în anul 1708, la moartea bătrânului mitropolit Teodosie al Țării Românești, Antim va fi chemat să îi ia locul. În această demnitate ierarhică supremă, el va exercita o influență covârșitoare, atât asupra păstoriților săi, cât și în planul mai larg al culturii românești, fapt care îi asigură locul în cartea de aur a ierarhilor pe care i-a avut neamul românesc.

Deși nu a fost un predicator de profesie, de la el ne-au rămas cele mai frumoase cuvântări din oratoria bisericească a vremii, adunate și tipărite la mai bine de un secol după moartea mitropolitului, în 1886, în culegerea de Didahii. "Didahiile", opera sa principală, sunt scrieri ecleziastice de o valoare deosebită, cele treizeci și cinci de discursuri fiind redactate între 1709 și 1716 în stilul oratoriei bizantine, cu o acribie exemplară, și rostite la slujbele bisericești de la București și Targoviste. Scrisul lui Antim este retoric, persuasiv, cu multe repetitii, interogații, ornamente stilistice în stil baroc.

Este ctitorul mănăstirii cu hramul "Tuturor Sfinților" din București - numită azi Mănăstirea Antim - (1713 - 1715), pe care a înzestrat-o cu toate cele trebuitoare, unul dintre cele mai remarcabile monumente de arhitectură, pictură și sculptură din țara noastră. Pe seama veniturilor generate de aceasta, a alcătuit un testament, intitulat "Învățăături pentru așezământul cinstitei mănăstiri a tuturor sfinților, capete 32", în vederea organizării unei impresionante opere de

asistență socială.

Fiind un apărător energic al drepturilor Bisericii ortodoxe și a poporului român, dar mai ales din pricina atitudinii sale față de otomanii, în toamna anului 1716, la cererea primului domn fanariot, Nicolae Mavrocordat, a fost înlăturat din scaun, închis, caterisit de patriarhul ecumenic și condamnat la exil pe viață în mănăstirea "Sfânta Ecaterina" din Muntele Sinai. În drum spre locul exilului, a fost ucis de ostașii turci și trupul aruncat undeva în râul Marița sau în Tungea, dincolo de Adrianopol. Câțiva ani mai târziu, după moartea sa, Patriarhia Ecumenică a ridicat nedeapta caterisire a sfântului și a fost reabilitat.

A fost canonizat de Biserica Ortodoxă Română în 1992, este prăznuit în fiecare an la 27 septembrie

„Drept acéia, cu ce limbă voi putea să măresc fecioria ta și nașterea ta cea preste fire? Că prin mijlocul tău ne-am învrednicit să câștigăm bunătățile cele mari. Cu ce flori de laudă voi putea împleti cununa fecioriei tale, ca unii ce ești încununată cu toate florile bunătăților, de Tatăl cel ceresc? Pentru căci ai încununat neamul nostru cu slavă și cu cinste, ce fel de daniu vrédnice aducem? Că toate câte-s ale lumii, nu sunt vrédnice înaintea ta. Că de te voi numi cer, ești mai naltă, că ai născut pre făcătorii ceriului. De te voi numi închipuirea lui Dumnezeu, destoinică ești. De te voi numi doamnă îngerilor, întru toate a fi te adeverează și ver ce alt aș putea zice și aș putea să te numesc, nu iaste destul, cătră lauda măririlor tale.”

Antim Ivireanul- Didahii, Cuvânt de învățătură la Adormirea Preasfintei Stăpânei Năcătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria